

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 2,359 คน จาก 182 โรงเรียน โดยจำแนกได้ดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 254 คน แยกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา 148 คน ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส 64 คน ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 42 คน

1.2 ครูผู้สอน จำนวน 2,105 คน แยกเป็น ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 1,003 คน ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 648 คน ครูผู้สอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 454 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สุ่มจากประชากรด้วยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 328 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 36 คน ครูผู้สอน จำนวน 292 คน โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการสุ่ม ดังนี้

2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตาราง ของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด . 2545 : 43) ซึ่งพบว่า ประชากรจำนวน 2,359 คน ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 328 คน

2.2 สุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนโดยการใช้ตารางเลขสุ่ม ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

2.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 36 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 21 คน ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 9 คน ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 6 คน

2.2.2 ครูผู้สอน จำนวน 292 คน ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 139 คน ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 90 คน ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 63 คน

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่ง และประเภทของโรงเรียน

ประเภทของโรงเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูผู้สอน		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ประถมศึกษา	148	21	1,003	139	1,151	160
ขยายโอกาส	64	9	648	90	712	99
มัธยมศึกษา	42	6	454	63	496	69
รวม	254	36	2,105	292	2,359	328

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ของสำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านปัจจัย (Input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Output) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม ใน ด้านปัจจัย (Input) ด้านกระบวนการ (Process)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับผลการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถามใน ด้านผลผลิต (Output)

แบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Five Rating Scales)

วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำราที่เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ของ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย จากเอกสาร และตำราที่เกี่ยวข้อง กับหลักและวิธีการสร้างแบบทดสอบ
3. กำหนดขอบข่ายของข้อคำถามที่จะสร้างตามกรอบแนวคิด ในการวิจัย คือ มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ของสำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านปัจจัย (Input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Output) (กรมสุขภาพจิต. 2546 : 12)
4. ประมวลความรู้จากข้อ 1, 2 และ 3 มาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ให้ครอบคลุม ใน 3 องค์ประกอบ ตามกรอบแนวคิดในข้อ 3
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ พิจารณาความถูกต้องเหมาะสม และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาความครอบคลุมของคำถาม และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง เนื้อหา ประกอบด้วย
 - 6.1 นางจินตนา อะทะไชย (กศ.ม. การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพธิ์น้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 พิจารณาเรื่อง

ความชัดเจน เหมาะสมสอดคล้อง ของข้อคำถาม

6.2 นายเชิดพงษ์ ราชป็องขันดี (กศ.ม. จิตวิทยา) ศึกษานิเทศก์ และหัวหน้ากลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 พิจารณาเรื่องโครงสร้างและความเที่ยงตรง

6.3 นางสาวบุวดี สุพรรณโมกษ์ (กศ.ม. ภาษาไทย) ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ตรวจสอบภาษาที่ใช้ ความถูกต้อง และความชัดเจนของภาษา

7. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาอีกครั้ง แล้วแก้ไขปรับปรุงจนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

8. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธธานี เขต 3 ผู้บริหาร 15 คน ครูผู้สอน 15 คน รวม 30 คน

9. หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อด้วยวิธี Item - Total Correlation โดยหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ได้ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อระหว่าง .318 ถึง .738

10. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99 -101) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.96

11. นำข้อคำถามที่ได้ไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เสนอต่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 จำนวนของแต่ละโรงเรียน และนัดหมายวันที่จะมาขอรับแบบสอบถามคืน ในช่วงเดือน ธันวาคม
3. กรณีที่ไม่ได้รับแบบสอบถามคืนครบตามจำนวน ผู้วิจัยไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองในช่วงเดือน มกราคม จนครบทุกโรงเรียน

การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทุกฉบับ แล้วคัดเลือกเฉพาะฉบับที่มีความสมบูรณ์เท่านั้นมาวิเคราะห์

2. จำแนกแบบสอบถามตามลักษณะตัวแปรต้น คือ ตำแหน่งของบุคลากร และประเภทของโรงเรียน แล้วตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม โดยให้คะแนน ดังนี้

ระดับ และผลการดำเนินงาน	มากที่สุด	ให้คะแนนเป็น 5
ระดับ และผลการดำเนินงาน	มาก	ให้คะแนนเป็น 4
ระดับ และผลการดำเนินงาน	ปานกลาง	ให้คะแนนเป็น 3
ระดับ และผลการดำเนินงาน	น้อย	ให้คะแนนเป็น 2
ระดับ และผลการดำเนินงาน	น้อยที่สุด	ให้คะแนนเป็น 1

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแบบสอบถาม แต่ละข้อ แล้วนำมาใช้ในการแปลความหมายทั้งรายข้อและรายด้าน เพื่อประเมินระดับ และผลการดำเนินงานโดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย	ระดับ และผลการดำเนินการ
4.51 - 5.00	มากที่สุด
3.51 - 4.50	มาก
2.51 - 3.50	ปานกลาง
1.51 - 2.50	น้อย
1.00 - 1.50	น้อยที่สุด

3.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3 จำแนกเป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้ t - test

3.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3 ตาม ประเภทของโรงเรียน จำแนกเป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้ F - test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม

2.1 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item - Total Correlation) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106 - 108)

2.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

3.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3 จำแนกเป็นรายด้านและรวมทุกด้านโดยใช้ t - test

Independent Samples

3.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3 ตาม ประเภทของโรงเรียน จำแนกเป็นรายด้าน และรวมทุกด้านโดยใช้ F - test หากพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ จึงจะทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้วิธีการของเซฟเฟ (Scheffe')